

BAC 2008

www.e-bacalaureat.com

Programa MT1, Subiectul III

Rezolvările variantei 017

versiune definitivă

1. Problema 1

- a) Demonstrăm prin inducție după $n \in \mathbb{N}^*$ că $x_n \in (0, 1)$ pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$.

Verificarea. Conform enunțului $x_1 \in (0, 1)$.

Pasul de inducție. Presupunem că $x_n \in (0, 1)$. Atunci $x_{n+1} = \frac{x_n^5 + 3x_n}{4} > 0$ și

$$x_{n+1} = \frac{x_n^5 + 3x_n}{4} < \frac{1^5 + 3 \cdot 1}{4} = 1.$$

Conform principiului inducției $x \in (0, 1)$ pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$.

- b) Deoarece $x_{n+1} - x_n = \frac{x_n^5 + 3x_n}{4} - x_n = \frac{x_n(x_n^4 - 1)}{4} < 0$, pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$, rezultă că șirul $(x_n)_{n \in \mathbb{N}^*}$ este strict descrescător. Știm deja de la punctul a) că șirul este mărginit, deci conform teoremei lui Weierstrass este convergent.

- c) Fie $l = \lim_{n \rightarrow \infty} x_n$. Din faptul că șirul $(x_n)_{n \in \mathbb{N}^*}$ este strict descrescător rezultă că $x_n \leq x_1$, pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$. Trecând la limită în inegalitățile $0 < x_n \leq x_1$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$, rezultă $0 \leq l \leq x_1 < 1$. Pe de altă parte, trecând la limită în relația de recurență, avem $l = \frac{l^5 + 3l}{4} \Leftrightarrow l^5 = l$. Singura rădăcină reală din intervalul

$[0, 1)$ a acestei ecuații este $l = 0$. Atunci $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_{n+1}}{x_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n^4 + 3}{4} = \frac{3}{4}$ și

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_{n+2}}{x_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_{n+2}}{x_{n+1}} \cdot \frac{x_{n+1}}{x_n} = \frac{3}{4} \cdot \frac{3}{4} = \frac{9}{16}.$$

2. Problema 2

- a) Cum funcția f_1 este pozitivă, aria mulțimii cuprinse între graficul lui f_1 , axa Ox și

dreptele $x = 0$ și $x = 1$, este $\int_0^1 f_1(x) dx = \int_0^1 \frac{1}{x^2 + 1} dx = \arctg x \Big|_0^1 = \frac{\pi}{4}$.

- b) $\int_0^1 x(f_1(x))^2 dx = \frac{1}{2} \int_0^1 \frac{(x^2 + 1)'}{(x^2 + 1)^2} dx = -\frac{1}{2(x^2 + 1)} \Big|_0^1 = \frac{1}{4}$.

- c) Scriem limita de calculat sub forma

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n \left[\frac{1}{n^2 + 1^2} + \frac{1}{n^2 + 2^2} + \dots + \frac{1}{n^2 + n^2} \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \left[\frac{1}{1 + \left(\frac{1}{n}\right)^2} + \frac{1}{1 + \left(\frac{2}{n}\right)^2} + \dots + \frac{1}{1 + \left(\frac{n}{n}\right)^2} \right]$$

și observăm că avem de fapt limita sumei Riemann $S_{f_1}(\Delta, \xi)$ asociate funcției f_1 , diviziunii $\Delta = \left\{0, \frac{1}{n}, \frac{2}{n}, \dots, \frac{n}{n}\right\}$ a intervalului $[0, 1]$ și punctelor intermediare $\xi_k = \frac{k}{n}$,

$k = \overline{1, n}$. Or limita acestei sume Riemann este $\int_0^1 f_1(x) dx = \frac{\pi}{4}$.